

F. t. l. vedr. straffeloven og retsplejeloven

hvorvidt og i bekræftende fald i hvilket omfang løfter ud over de »lovbundne« er omfattet af forbudet mod løfter ifølge retsplejelovens § 752, stk. 3, 2. pkt. Som eksempel på et »lovbundet« løfte kan nævnes tilfælde, hvor politiet – så vidt muligt gennem den sigtedes forsvarer – tilkendegiver, at en tilståelse, herunder også tilståelse, som involverer tredjemand, efter retsplejelovens § 768 vil medføre, at arrestanten tages ud af isolation og evt. tillige løslades fra varetægtsfængsling.

Rådet anfører sammenfattende, at spørgsmålet om politiets og anklagemyndighedens adgang til at indgå aftaler med den sigtede i efterforskningsøjemed ikke er egnet til at blive lovreguleret, og at tilladeligheden af at indgå sådanne aftaler må bero på en nærmere fortolkning af retsplejelovens § 752, stk. 3, 2. pkt., som i sidste instans hører under domstolene. Efter rådets opfattelse bør en eventuel regulering således finde sted i forskrifter fra den øverste anklagemyndighed, der udarbejdes i lyset i af konkrete retstilfælde på samme måde, som det er sket med hensyn til behandlingen af sager, hvor sigtede gøres bekendt med muligheden for strafnedsættelse som følge af forklaringer om medgerningsmænd, jf. Rigsadvokatens Meddelelse nr. 11/1998.

Der henvises nærmere til betænkningens side 373-379.

3.8.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet er enig i, at den gældende adgang til at nedsætte straffen, også under den foreskrevne strafferamme, når gerningsmanden frivilligt har angivet sig selv og aflagt fuldstændig tilståelse, bør videreføres, og at der bør åbnes mulighed for under i øvrigt formidlende omstændigheder at statuere strafbortfald i disse tilfælde. Justitsministeriet er endvidere enig i, at der bør åbnes mulighed for, at nedsætte straffen og under i øvrigt formidlende omstændigheder at statuere strafbortfald, når gerningsmanden har givet oplysninger, som er afgørende for opklaringen af strafbare handlinger begået af andre.

Lovforslaget er udformet i overensstemmelse med Straffelovrådets forslag. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2 (§ 82, nr. 9 og 10, og § 83), samt bemærkningerne hertil.

For så vidt angår spørgsmålet om politiets og anklagemyndighedens adgang til at indgå aftaler med den sigtede i efterforskningsøjemed er Justitsministeriet enig med rådet i, at en regulering heraf i givet fald bør ske i forskrifter fra Rigsadvokaten, hvis der på baggrund af konkrete retssager findes at være behov for det.

Justitsministeriet vil anmode Rigsadvokaten om at være opmærksom på nødvendigheden af en løbende vurdering af behovet for retningslinier på området i lyset af retspraksis.

3.9. Bøder

3.9.1. Gældende ret

I dansk ret kendes to slags bøder: dagbøder og sumbøder. Bødefastsættelse i form af dagbøder sker dels ved at regulere antallet af dagbøder, dels ved at regulere størrelsen af den enkelte dagbod. Sumbøder udmåles som et fast beløb.

Bødefastsættelse i form af dagbøder sker kun ved bøder for overtrædelse af straffeloven, jf. straffelovens § 51, stk. 1, 1. pkt. Foreligger særlovsovertrædelse og straffelovsovertrædelse til samtidig påkendelse, sker bødefastsættelsen dog som udgangspunkt også ved dagbøder, jf. straffelovens § 88, stk. 3.

Bødestraffens minimum er for sumbøder mindste pengeenhed, dvs. for tiden 25 øre. For overtrædelser af færdselsloven gælder dog en minimumsgrænse på 500 kr. (300 kr. for personer med særlig lav indtægt), jf. lov nr. 475 af 31. maj 2000 om ændring af færdselsloven. Der er intet maksimum for sumbøder.

Dagbødernes minimum og maksimum er reguleret i straffelovens § 51, stk. 1. For dagbøder gælder et lovbestemt minimum på 2 kr. Med den begrænsning, der ligger i ordene »den pågældendes gennemsnitlige dagsindtægt« i samme bestemmelse, er der intet absolut maksimum for størrelsen af den enkelte dagbod. Der kan højst fastsættes 60 dagbøder.

Det følger af straffelovens § 51, stk. 3, at der ved fastsættelsen af andre bøder end nævnt i stk. 1 og 2, skal tages særligt hensyn til den skyldiges betalings-elever og til den opnåede eller tilsigtede fortjeneste eller besparelse. Rigsadvokaten har på baggrund af retspraksis udstedt et vejledende bødekatolog, der omfatter såvel straffelovsovertrædelser som særlovsovertrædelser.

I 2000 blev der foretaget en forenkling og nyordning af bødefastsættelsen på færdselslovens område, jf. lov nr. 475 af 31. maj 2000 om ændring af færdselsloven (Bødefastsættelse). Lovændringen medførte, at der blev indført en minimumsgrænse på 500 kr. for bøder på færdselslovens område, og at de hidtil gældende bødepositioner blev reduceret betydeligt, jf. § 118 a, stk. 1. Dog blev der efter § 118 a, stk. 2, åbnet mulighed for at fravige stk. 1 ved udmåling af bøder til personer med særlig lav indtægt. Efter lovændringen foretog Rigsadvokaten en forenkling og ændring af de vejledende retningslinier for nedsættelse af bø-